

Watertekort: solidariteit heeft haar grenzen

Door de droogte krijgt de Vlaamse landbouw het momenteel hard te verduren. Op verschillende plaatsen worden alternatieve waterbronnen gesuggereerd zoals het smeltwater van een ijspiste en zwembadwater. Het toont dat Vlaanderen solidair is en met enige creativiteit initiatieven neemt om de schade te beperken. Vaak blijken de acties – hoe goed bedoeld ook – niet nuttig omwille van de waterkwaliteit of zijn de beschikbare hoeveelheden slechts de spreekwoordelijke druppel op een hete plaat.

Kwantiteit én kwaliteit

De waternoden van de landbouw zijn zowel kwantitatief als kwalitatief van aard. Een goede pH-waarde, een geschikte watergeleidbaarheid en ook een goede bacteriële kwaliteit zijn enkele noodzakelijke voorwaarden om het water te kunnen gebruiken voor beregening. Daarom is niet alle water zomaar geschikt voor de landbouw.

De benodigde hoeveelheid water voor de landbouw en voor alle watergevoelige sectoren in Vlaanderen is van die aard dat er op een slimme, georganiseerde manier moet samengewerkt worden. Water is immers multi-inzetbaar en wordt o.a. gebruikt an sich, als koelmiddel en als transportmiddel. Enkel als alle wateractoren samenwerken kunnen initiatieven worden uitgerold die gedegen soelaas bieden bij toekomstige droogten.

Structurele en gecoördineerde oplossingen

Vlakwa pleit daarom voor structurele en gecoördineerde oplossingen die de landbouw op lange termijn wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Gezien het grote strategische, industriële en maatschappelijk belang van water voor de volledige Vlaamse economie moet de waterbeschikbaarheid geïntegreerd op Vlaams niveau bekeken worden. Niet enkel de landbouw, maar alle sectoren dienen de nodige initiatieven te nemen op vlak van efficiëntie, samenwerking en hergebruik. Zo zal een robuust watersysteem ontstaan die de welvaart in Vlaanderen verzekert en onze regio wapent tegen klimaatschokken. Deze ambitie werd ook uitgesproken in de Visienota 2050 van de Vlaamse overheid. Vlaanderen Circulair, in februari van start gegaan, biedt interessante opportuniteiten voor bedrijven die hun watergebruik duurzaam en circulair willen maken. Vlakwa werd als partner aangesteld voor het onderdeel 'circulair water'.

Afvalwaterhergebruik in Ardoorie

In de loop van 2018 zal een irrigatienetwerk in gebruik worden genomen dat het gezuiverd afvalwater van diepvriesgroentenfabrikant Ardo zal verspreiden over 503 ha rondom hun site in Ardoorie¹. Ardo is één van de grootste diepvriesgroentenfabrikanten van Europa en verbruikt voor de verwerking van zijn groenten in Ardoorie ongeveer 600.000 m³ water. Dat water wordt binnen de productie zo efficiënt mogelijk ingezet – waar mogelijk hergebruikt -, maar toch wordt er jaarlijks nog ongeveer 250 000 m³ gezuiverd afvalwater geloosd op de nabijgelegen Veldbeek. Omdat Ardo naar circulair watergebruik streeft, groeide in 2011 de idee om dit water niet langer te lozen maar beschikbaar te stellen voor irrigatie. Door de verregaande zuivering die het afvalwater ondergaat, is het water hiervoor geschikt en zullen omliggende landbouwpercelen voortaan met deze alternatieve waterbron kunnen worden beregend. Ardo werkt samen met Vlakwa en Inagro vzw aan de oprichting van een landbouwerscoöperatie om de 48 deelnemende landbouwers te verenigen en om een correcte waterverdeling te garanderen. Echter, niet alle voedingsbedrijven liggen in de onmiddellijke nabijheid van landbouwareaal en ook de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater kan sterk verschillen tussen voedingsbedrijven. Dit maakt dat deze vorm van

¹ Dit kadert binnen het F2AGRI project welke is gefinancierd binnen het Interreg V programma Vlaanderen-Nederland, het grensoverschrijdend samenwerkingsprogramma met financiële steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Meer info: www.f2agri.eu

waterhergebruik niet zo maar kopieerbaar is, al kan het wel nuttige inspiratie bieden. Ook de doorlooptijd om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen maakt dat een globale oplossing niet voor morgen is.

Waterhergebruik in Europa: tal van mogelijkheden

Cijfers van onder meer de Europese Commissie bewijzen dat het potentieel voor waterhergebruik in Europa groot is. Op dit moment wordt er in Europa ongeveer 1 miljard kubieke meter afvalwater hergebruikt. Studies stellen dat er in Europa potentieel ongeveer 6 miljard kubieke meter water herbruikbaar is. En eilanden met een beperkte waterbeschikbaarheid zoals Cyprus en Malta bewijzen dat, want deze landen hergebruiken respectievelijk 90 en 60% van hun afvalwater. Waar de nood het hoogst is, is de redding nabij.